

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8914,Odeszla-Irena-Zappe.html>
03.03.2026, 12:29

Odeszła Irena Zappe

14 lipca zmarła we Lwowie Irena Zappe. Przez kilkadziesiąt lat wraz z siostrą Jadwigą opiekowała się we Lwowie dziećmi i młodzieżą z ubogich rodzin. W 2008 roku obie zostały wyróżnione przyznawanym przez IPN tytułem Kustosz Pamięci Narodowej.

Irena Zappe urodziła się 5 kwietnia 1919 roku w Zaleszczykach. Od 1935 roku mieszkała we Lwowie. W czasie wojny była łączniczką Armii Krajowej. Jej rodzina padła ofiarą represji niemieckich i sowieckich.

Po wojnie pozostała w sowieckim Lwowie, pracowała na Uniwersytecie Lwowskim. W swoim mieszkaniu przy dawnej ulicy Potockiej wspólnie z siostrą Jadwigą wychowała kilka pokoleń dzieci i młodzieży. Stworzyły im oazę pełną ciepła i zrozumienia. Dla polskich dzieci prowadziły tajne nauczanie historii, literatury polskiej, religii. Wszystkim wpajały zasady moralne i etyczne, a także zasady dobrego wychowania. Najuboższe dzieci dostawały posiłki i odzież.

Za swoją działalność obie siostry były wielokrotnie represjonowane przez KGB. W latach siedemdziesiątych przygotowywany był przeciwko siostram Zappe proces, w którym zamierzano wykorzystać dzieci. Te jednak odmówiły zeznawać przeciw swoim wychowawczyniom.

Największą nagrodą dla Ireny Zappe były zawsze szczęśliwe losy wychowanków. Wielu z nich to dziś świetnie wykształceni specjaliści, osoby o ukształtowanym kręgosłupie moralnym, wrażliwe na ludzką krzywdę.

Wolna Polska podziękowała Irenie Zappe odznaczając ją i siostrę Jadwigę Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski. Instytut Pamięci Narodowej przyznał im tytuł Kustosza Pamięci Narodowej.